

JYRKI PELLINEN

TALLBERGIN PARATIISI

Tallbergin paratiisi

Alkuperäisjulkaisu Kirja kerrallaan 2011

© 2011 Jyrki Pellinen

ISBN 978-952-215-290-9

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

2012 | ntamo | www.ntamo.net

Tallbergin paratiisi

Jyrki Pellinen

www.ntamo.net

Koulu oli jo saanut otteen minusta, koska sitä oli joka päivä. Elokuun viimeinen päivä oli kyllä joskus kauhun päivä, kun se alkoi. Kaikki mikä oli vierasta sai ensin muuttua joksikin voimaksi. Tunteet saivat monia uusia selityksiä, enkä voinut muuta kuin luovuttaa pieniä maastoja pois itselleni. Ruusupensaatkin Tallbergintiellä kuuluivat nyt kouluun.

Innamaan talo ja Ankantalo olivat hieman erillään sivussa vaikka ihan lähellä. Edellinen kuului minun ”reviirini” sisään. Ja toinen, Ankantalo taisteli minun puolesta koulua vastaan. Ankantalossa oli myös kirjakauppa josta oppilaat ostivat tarvikkeita. Minäkin ostin sieltä piirustustarvikkeita kun mentiin Brummer-nimisen opettajan tunnille. Minusta tämä oli kyllästyttävää kun ei koskaan piirretty oikeita ihmisiä, vaan aina lihasihmisiä. Ajattelin, että opettaja saa noin tehden tunnin aikana ajatella enemmän omiaan ja panna lapset aina tekemään samanlaisia kuvia. Lihasihmisiä oli helppo korjata, joskus hän lisäsi nenän kuin lumiukkoon. Minä aloin myöhästyä tunnilta, ja sanoin aina jotain ovelta kun tulin sisään. Olin varma ettei tämä tunti ole yhtään tärkeä ja että se on opettajan syy, joka aina antoi minulle pelkkiä kutosia. Minun turvanani oli Ankantalon tunnelma jota ajatellen koulu tuntui lapsen leikiltä. Voisin heittää sillä ison varjon minne vain.

– Mistä johtuu tämä säännöllinen myöhästyminen, Brummer kysyi.

– Olin näitä vehkeitä hankkimassa, sanoin, ja aloin kävellä paikkaani kohti seinän vierellä erään Jussin selän takana, jolta aina kokeissa sai hyviä vastauksia jos ei tiennyt.

Jätin isän kirjoituspöydän. Hän oli nyt vienyt paperit mukanaan. Ihme kyllä. Eilen hän sanoi ettei saanut niistä selvää tänään. Jatkaisi huomenna. Ja sitten puhui Frunzen konejutun kääntämisestä. Panin vesihanan kiinni, se harmitti. Sen vieressä oli toinen harmittava esine: umpeen sahautunut hajuvesipullo. Se pitäisi sahata poikki. Siitä tuli mieleen Naantalin umpeen kasvamassa oleva kaislainen lahti jonka läpi mentiin ruuhella niin että terävät kaislat repivät ihoa.

Timostakaan ei saisi otetta, ellei monistaisi, tekisi suurta joukkoa, kertoisi vaikka kuinka, Kaisusta tulisi tätien täti, päälotta, ja kuinka Eskon äiti oli lähes sata vuotta ja kuinka vieraita syntyi toisen päästä ja kuinka me ja he tunsivat vielä enemmänkin jos koko kaupunki otettaisiin mukaan. En jäänyt odottelemaan sen vaikutustakaan, sillä ei Timo välttämättä uskonut. Tämä oli vasta alkua, sellaista mikä oli lähimpänä, melkein eilen tapahtunutta. Palasin taikatemppeuihini yhä uudelleen ja joskus, mutta aika harvoin mietin niiden tekemisen oikeutusta. Koskaan en jäänyt kiinni.

Olikin hyvin helppo olla ajattelematta ketään, ja niin minäkin tein. Kukaan ei ollut lähellä, se mitä oli tehty oli päätyntyt esineisiin. Esimerkiksi siitä talonmiehen tulenlieskasta muistin heti meidän ison taulun. Sen missä Gursuf-vuori, jossa venäläisen kirjailijan huvila oli ihan tuon vuoren kulman takana, isä kertoi.

Jääkentän tiivis yhtenäinen pinta toi hyvän olon, mutta siltä puuttuivat kaikki jäsenet, pojat, Bergholmin setä ja muut aikuiset. Se ei tehnyt mitään. Tuntui samalta kuin siitä Pyrkän kentän vanhasta ruskeasaappaisesta ukosta joka hoiti sitä. Kaiken osasin ulkoa, jokaisen päivän ja viime talvenkin. Kuuset jotka olisi laitettu sen reunoille, soihdutkin. Eikä tämä ollut taaksepäin kovin vanha, ei, se oli uusi. Me olimme itse tehneet senkin.

Lunta oli, polvenkorkuista tunnelmaa, peltotilkkuja, sanoi miehikuutus, ei näkyisi vaikka yrittäisi, lumi oli taistellut peitokseen kaikki alat ja pellot olivat hyviä näyttämään sitä. Jonkinlainen paljouden yksipuolinen tunne tai muu hurja ylittämisen ennätys tai ikkunasta hyppääminen pehmeään lumeen – ne olivat sitä. Olin yksin kotona, en ajatellut minäkään menikö kaikki oikein tai väärin. Kuuntelin räystäään sulamista pitkin seinää. Tuli tunne että voisin olla yhtä hyvin poika tai tyttö. Sukupuolen voisi vaihtaa kuin linnun, sitä tarvittiin kuitenkin niin vähän.

Äiti ja isä olivat lähteneet. Tauluja oli huoneessa monta ja se iso baijerilainen kaappi. Era oli ostamassa sitä. Era oli setä. Riitti kun sanoi niin. Kun Era tuli mieleen, kaappi hävisi, mutta sitten kaikki liittyi taas esineisiin. Oli myös Lohjan kalkkikaivos, jonne mentiin hissillä syvälle maan alle, lapsetkin. Olin ollut mukana. Ja yhtäkkiä Era, insinööri, oli tullut meille. Tai oikeammin muistin hänet aina pihalta, roskahuoneen seinää vasten olevan mukana siinä tikanheittopelissä. Era oli jopa sanonut pitävänsä minun tikanheittotyylisiä.

Kaapissa oli keskellä punainen enkeli Mikael tai joku joka piti laskoksiaan, puista veistettyjä hameita yllään, sekä kädessä miekka. Se tuntui unohdetulta ja kun oven avasi, siellä oli niin paljon kirkasta lasia että kuului kilahdus. Lasit helisivät toisiaan vasten ja tuli tunne että voisi olla jossain ulkomailla. Keskellä oli karahvi, loput olivat vieraiden juomalaseja. Ovet olivat kuin ikkunat mutta paksummat. Alkoi nukuttaa ja käännyn nopeasti pois. Kumpi oli parempi, iso joukko hiljaisia ihmisiä, jotka tarkkailivat toisiaan kun he pelasivat skrubua keväällä ja pölysi. Vai itse pöly, tunnelma joka kumminkin tuli kaikista. Ja sitä kaipasi kaikista eniten. Sitä kumminkin pelattiin talon toisessa päässä, se oli sen paikan etu. Kaikki suosi sitä, aamuaurinko, kova seinä, viettävä maki – jotenkin peli tapahtui aina siinä, jos vain sattui olemaan muutamia markkoja mukana. Niitä kun heitti ihan pystyyn vasten seinää, voi voittaa koko kentällisen pennejä.

Jyrki Pellinen, joka vietti lapsuutensa Lauttasaarella, on kirjoittanut Tallbergin paratiisiksi kutsumansa kotisaarensa elämyskentät. Teos on jatkoa hänen lapsuudestaan kertovalle kirjalle *Avaan oven ja olen kotona* (1979). Tässä kirjassa lapsi kasvaa varhaiseen murrosikään ja kertoo mm. 1950-luvun Konservatoriosta.

Kannen maalaus: Jyrki Pellinen
Kuva: Matti Similä
Kansi: Samuli Suonperä